

ZIRTA

Patxi Zubizarreta

IDAZLEA

Musak

Buenos Airesen gertatu zen, festa batean. Emakume batek gizon bat liluratu zuen eta hura, pilotua izaki, honela zuzendu zitzaion: “Hegaldatu nirekin. Erakutsiko dizudan eguzki sartzea ezin izango duzu beste inon ikusi”. Emakumeak aurrena uko egin zion, baina gizonak eskuetatik heldu baitzion, eta xarmatu, akaberran onartu egin behar izan zuen proposamena. Hala bada, emakumea beldurak hilik igo zen hegazkinera, bere bizia pilotuaren esku utzirik. Alabaina, zeruan gora egin zutelarik, gizonak esku horixe ezarri zuen emakumearen belaunetan, eta, masaila eskaintzarekin batera, esan zion: “Musu eman nahi al didazu?”. Emakumea desenkusaka hasi zitzaion: “Musu... maite denari baino ez zaio musu ematen, eta ongi ezagutu ostean betiere. Gainera, orain gutxi alargundu naiz”. Pilotuak, baina, etsi ez, eta ezpainak horzkatu zituen irribarre atxikitze-ko: “Musu ematen ez baldin badidazu, uretara goaz”, eta itsasora zuzendu zuen hegazkin muturra.

Buenos Aireseko zeruan gertatu zen, hegazkin batean. Pilotuak motorrak itzali zituen bidailagunaren musua lortzearren. Eta, emakumeak, izularriturik, ernegaturik, oihi lazarri bat egin zuen. Río de la Plata aldera amiltzen ari zirela, gizonak adierazi zion ulertzen zuela musukatu nahi ez izatea, itsusia izaki, eta berriro ere lortu zuen emakumearen bihotza hunkitzea. “Neskatila bat zarelako eta beldur zarelako maite zaitut”, esan zion, eta horrekin batera emakumeak musu eman zion. “Hauek eskutxoak! Neskatila baten eskutxoak inondik ere! Emazkidazu betiko!”, hasi zitzaion atzera motorrak piztearekin batera. “Ez dut maingu izateko asmorik!”, erantzun zion emakumeak. “Zu bai graziosa! Nirekin ezkon zaitezela eskatzen ari natzaizu. Zure eskuak maite ditut. Niretzat bakarrik izatea nahi dut”, ausartu zitzaion gizona, eta

DANI BLANCO

Memorias de la rosa autobiografía

irakurri nuenean, ez nuen

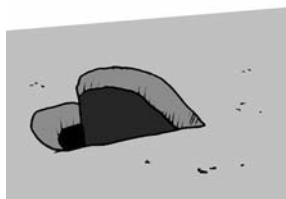
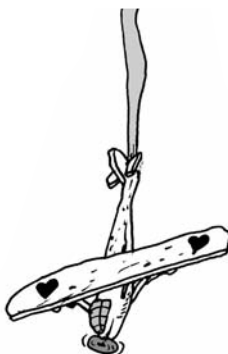
atsegin izan emazteak idazleari

erakusten zion menpekotasuna

eta lilura, baina are gutxiago

gustatu zitzaidan idazlearen

heroi izan behar hura

irudia:

Antton Olariaga

emakumeak, lotsaz, aitzakiatu zion ordu gutxi batzuk baino ez zirela elkar ezagutzen zutela. “Ikusiko, ikusiko nola ezkonzen zaren nirekin”, amaitu zuen pilotuak, eta baita akaberran lortu ere.

Antoine de Saint-Exupéry eta Consuelo Uncinen arteko pasadizo benetako hau oroitarazi didate azken aldian kasualitatez ikusitako bi filmek, Jane Campion-en *Bright star*—gogoratu *Pianoa* filma— eta Michael Hoffmanen *Azken geltokia* lanek hain zuzen ere. Lehenengoak Leon Tolstoi idazlearen azken egunak jasotzen ditu, eta Sofia —Helen Mirren— emazte aberatsarekin dituen harreman gorabeheratsuak islatzen ditu; bigarrenak ere John Keats poetaren azken hilabeteak laburbildu zituen eta, ados, beharbada haren maitale Fanny jostunak —Abbie Cornish— protagonismo handiagoa du poetak berak baino. Bi filmak ederrak dira, beharbada sozialagoa lehenengo eta poetikoagoa bigarrena, baina bien tempusa eta, funtsean, kontaketa, antzekoak dira, eta nago, idazlearen eta musaren arteko tirabira horretan, ikusleari geratzen zaion irudipen inkontzientean lehenengo dela garailea, sortzailea alegia, eta, sublimalki, zinematik irtetea idazlea=gizonezkoa binominoa errota irteten garena, eta inondik ere hura mitifikaturik ageri dela.

Consuelo Uncin-en *Memorias de la rosa* autobiografia irakurri nuenean, ez nuen atsegin izan emazteak idazleari erakusten zion menpekotasuna eta lilura (“Mezu bat daukazu gizakiei emateko. Ezerk ezin zaitu gelditu. Ezta nik neuk ere”), baina are gutxiago gustatu zitzaidan idazlearen heroi izan behar hura (“Tiro egin diezadatela behar dut, gerra zentzugabe honetan garbi eta aratz sentitzeko beharrezana dut”). Bai harreman hauek bai gaur egungo zinemari islatu dizkiguten mailaketa anarkroniko hauek zenbaterainoko gaurkotatuna ote duten, horixe galdegiten diot neure buruari. ■